

Največji slovenski
dnevnik.
Velja \$3.00
za vse leto.

Glas Naroda

List slovenskih delavcev v Ameriki.

S 1. dnem marca smo
povečali list, ker je za-
htevala potreba.

ŠTEV. 75.

NEW YORK, V ČETREK, DNE 30. MARCA 1905.

LETNIK XII.

Razstrelba v tunelu. Podulčna železnica.

POD 168. ULICO V NEW YORKU
ZAVOZIL JE VLAK V STAV-
BENI MATERIJAL.

Vsed tega se je pripetila razstrelba.
Vlak je zgorel. — Motorman
je baje usmrten.

DRUGE NESREČE NI BILO.

Pod 168. ulico v New Yorku, kjer
grade sedaj kolodvor za podulčno že-
leznico in kjer se sedaj premeščajo
vlaki iz severnega na južni tir, izgu-
bil je včeraj motorman nočnega proti
severu vozečega vlaka kontrolo mo-
tor. Vsed tega se je vlak z vso brzino
zavozil v kup stavbenega materijala
in se takoj vnel. Na lice mesta je pri-
hitela policija iz postaje na 158. ulici
kakor tudi gasilci, kateri so takoj pri-
šli z gašenjem.

Delavci trdijo, da so se motorman
in spremljevalci rešili in prišli na po-
vršje pri 181. ulici. Tam, kjer se je
pripetila nesreča, vozi železnica 120
čevljev globoko pod ulicami.

Kasneje se je pa dognalo, da se
motorman ponesrečenega vlaka po-
greša in bati se je, da ni zgorel. Tudi
se je pri nevarni razstrelbi zabo-
jila. Uro po prvi razstrelbi pri-
petila se je druga, ker se je ozenj pri-
bil na nadaljnje količine dinamita.
Streljanje pod zemljo je bilo silno
gromenju, katero je bilo daleč slišati.
Vlak je ves zgorel.

Grozna smrt je doletela na po-
dulčni železnici 32letnega čuvaja Al-
fred T. Mooreja. V pričo več sto po-
tnikov, kateri so se nabrali včeraj zju-
traj na postaji pod 23. ulico, zgrabil
je nek ekspresni vlak nesrečnega, ga
vzpel kakor žogo na steber, od kjer je
zopet padel nazaj na tir, na kar ga je
vlak dalje metel. Pri vsakem stebri
dobil je moč nove rane, katerih pa k
sreči ni čutil, ker je bil gotovo že pri
prvem udarcu mrtev. Pokojničkova
glava ima veliko luknjo, jedna roka
in jedna noga sta zlomljeni in vse
truplo je polno ran.

Samoumevno je, da se je polastila
potnikov na peronu, kakor tudi onih
v vlaku velika razburjenost in mnogo
žensk se je onesvestilo.

Motormana Louis H. Garretsona
so kasneje zaprli.

IZREDNA VROČINA.

Prve žrtve sončarice.

Pittsburg, Pa., 30. marca. Vsed ne-
pričakovane vročine, sta včeraj tukaj
dva delavca umrla za sončarice. Vse
polno ljudi se je onesvestilo in so jih
morali povesti v bolnice. Toploter je
kazal 78 stopinj toplote.

Kingston, N. Y., 30. marca. Toplo-
ter je danes kazal 80 stopinj vročine,
dočim je še pred dobrima dvema tedi-
na kazal na ničlo.

"Bat" Masterson — deputy.

Wuxton! Novi deputy in zvezni
markal je položil svojo uradno priso-
go za mesto New York! Vendar pa
vsa posebna izdavanja raznih časov-
niso bila zanimiva, kajti ves New
York je že dalj časa govoril o Master-
sonovih divjih činih na zapadu in o
375 ljudeh, katerih življenje ima naš
deputy na svoji vesti in o katerih smo
svoječasno tudi v našem listu poročali.
Vendar pa "Bat" ni tako črn, kakor
se o njem piše. On se mudi v našem
mestu še le tri dni, vendar bi pa že za-
mogli izdati knjigo o običajih New-
yorčanov. Tako on trdi, da se na
Broadwayu izvrši več umorov, kakor
na zapadu; vsak klerik nosi seboj re-
volver, kateri pa postane nevaren še le
tedaj, ako se ga nasprotniku zatakne
v oči in potem sproži. Nadalje je on
tudi prepričan, da so naši policaji pri-
prosti in sebični možje, dočim je pri-
pravi mož le malo v mestu. "Bat" ima
morda v mnogih ozirom prav, vendar
nas pa prestrogo sodi; družba, v kte-
rej je on dosedaj živel, ni obstala iz
samih gentlemanov. Ko se pri nas ne-
koliko civilizirani in seznanjeni z veliko-
mestnim življenjem, bode drugače so-
dil.

Kolodvor v plamenu.

Pittsburg, Pa., 30. marca. V uradih
Pacific Express Co., kateri so nastanje-
ni v novem kolodvoru Wabash želez-
nice, prišlo je včeraj popoludne go-
reti. Zgorela sta dva nadstropja. Tir
ki vodi na železniški most je tudi
zgorel. Na lice mesta sta prihiteli
dve sotniški gasilci.

115,000 milj dolgi vihar — na solncu.

DENVERSKI PROFESOR PRIPO-
VEDUJE O VELIKANSKEM
VIHARJU, KTERI RAZSA-
JA NA SREDIŠČU SI-
STEMA NAŠIH PLA-
NETOV.

Velikanske lise na solncu. Vsaka meri
najmanj trinaest tisoč štirja-
ških milj.

OGNJENI VIHAR.

Denver, Colo., 30. marca. Profesor
Edgar L. Larčin naznanja, da razsaja
sedaj na solncu velikanski, najbrže
vulkanski vihar. Na solncu se je poja-
vilo 21 velikanskih lis, katere so obko-
ljene in prekrizane z mnogostevilnimi
mostovi, zajedami in obdane z razbe-
ljeno plavajočo tekočino.

Včeraj, ko je solnce izšlo, je bilo
čisto, kar nenkrat so se pa na njem
pojavele mnogostevilne lise in vihar,
ki je razsajal na solncu, je bilo z tele-
skopom dobro videti. Daljša pro-
stora, na katerem so divjale elemen-
tarne sile, je merila od jedrega konca
do drugega 115,000 milj, dočim je vi-
har razsajal po od 10,000 do 15,000
milj širokem prostoru. Vse ta ogromni
prostor je nudil veličasten prizor
skrajnega nemira in divjanja.

Imenovane lise so ostanki od jedne
same velikanske lise. Posamezne lise
merijo po 13,000 štirjaških milj in se
še vedno premikajo. Par ur za tem se
je vsa slika spremenila, kajti lise so
se vsled grozne vročine razdelile v
manjše podolgaste dele, kateri so se po-
daljšali in končno prišli iz temne sre-
dine na svetlejšo, razbeljeno in pla-
vajočo maso. Temni prostor je brez-
dvomno tolik, kakor naša zemlja.

Najhujiši vihar je razsajal med obe-
ma velikima lisama, kateri sta odda-
ljeni jedna od druge 30,000 milj. Na
tej razdalji je videti štiri manjše lise,
katerih vsaka je velika, kakor četrt
naše zemlje. Te lise se nahajajo sredi
vrtincev in valov stopljenih rude in
plinov, po večini železa, magnezija,
kalcija in sodija.

V marcu.

Mare je prišel pri nas vladati z vso
svojo divjino: sneg, dež, mraz, vihar
in vse druge ostanke zime nam je pri-
nesel. Sedaj, ko se od nas poslavlja,
je pa tako krotek, kakor jagnje. Vče-
rajsnji dan je z ozirom na milino do-
segel rekord. Najstarejši ljudje in
njihove stare matere se ne spominjajo
takega 29. marca, kakoršen je bil vče-
rajsnji. Na dnevnem redu je bilo:
palmovo pihalno, ledena voda, močnej-
ša hladilna pijača in — prozorna že-
nska obleka, kajti topotler je kazal 78
stopinj toplote. Z drugimi besedami:
zavladalo je poletje, ki je prišlo k
nam far preko noči, kakor tat, ki se
samega sebe sramuje. Pomlad, katere
se vsakdo veseli, pri nas, žal, ne
vspeva.

Peace na bojnem potu.

Neki Brooklynčan, čudnega imena
Ahi Pence, kateri si je zaslužil slavo
s tem, da je odstranil reke v Brookly-
nu izposloval sodno prepoved proti
prometnej regulaciji policijskega ko-
misarja, je imel včeraj smolo, da so ga
ostranili brooklynskega mostu are-
tirali baš radi kršenja imenovane re-
gulacije. Polica, kateri ga je prijel, je
bil toliko vlijuden in ga je z besedami
"Peace be with you" naprosil, naj
mu sledi na postajo.

Misterijozna mrtva.

V posttranskem hodniku sedemnad-
stropne tenementne hiše šte. 55 St.
Mark's Place v New Yorku so včeraj
našli truplo neke mlatkine. V ime-
novane hiši stanujejo ljudje boljše
vrste. Truplo pokojnice je ležalo v
naravnem legu in glava je bila naslo-
njena na zid. Njena obleka je bila v
skrajnem neredu. Pri njej so našli
\$5.37 in osem zastavnih listkov. Po-
kojnice nihče ne pozna.

V 20letno ječo.

White Plains, N. Y., 30. marca. Tu-
kajšnje porotno sodišče je potem, ko
so se porotniki posvetovali celih 18
ur, obsodilo Italijana Francesco Raffi
v 20letno ječo, ker je umoril policaja
Maurice Ahearna v New Rochelle.
Raffi je bil pred dvema leti obsojen
v smrt, toda takrat je prošil, da se mu
dovoli nova obravnava, v kar je vr-
hovno sodišče privolilo. Ko so Raffi
namazali, da ne bode vsmrten, je od-
vselja jokati.

Sandominski komisar J. Roos Gould.

PREDSEDNIK ROOSEVELT PRI-
POROČIL JE J. ROSS GOULDA
ZA IMENOVANJE POBI-
RALCEM SANDOMIN-
SKE CARINE.

Washingtonska vlada bode morala
vdaniti vstajo v San Domingu.

Predsednik Morales s tem
zadovoljen.

REVOLUCIJA SE JE PRIČELA.

Washington, 30. marca. Predsed-
nik Roosevelt je priporočil, da se ime-
nuje J. Ross Gould pobiralcem carin-
skih dohodkov republike San Domini-
go. Imena drugih nabiralec carine se
niso znana. Ker senat ni hotel po-
trditi pogodbe, katero je sklenila naša
vlada z San Domingom, vkrenil je
predsednik sam vse potrebne korake
in sicer v dobi, ko senat počiva.

Ako bi se sedaj vršile senatove seje,
bile bi skrajno viharne, kajti predse-
dnik je z svojim sedanjim činom odre-
dil protektorat nad republiko San Do-
mingo, najbrže za to, da z tem poma-
ga predsedniku Moralesu ostati še v
nadalje na krmilu.

Vstaja v San Domingu se je že pri-
čela in ker morajo Zjedinjene države
skrbeti, da vlada tankaj mir in red,
imela bode naša mornarica in morda
tudi vojaštvo, zelo živahno poletje.

Naša vlada mora sedaj skrbeti za
to, da prepreči vsem eventualnim fli-
bustirskim ekspedicijam prihod na
otok, kar zamore doseči le z tem, da
obkoli ves otok z vojnimi ladjami.

Heđra tenderloinskih devic.

Radi boleznimi imenom "moral",
kateri tu pa tam napade policijskega
kapitana Flooda na zapadnej 47. ulici
v New Yorku, morale so gotovo mi-
nerve ostaviti takozvani "novi Ten-
derloin". V minolej noči kapitan se
ni okrevl.

Razstrelba smodnika.

Albany, N. Y., 29. marca. Tovarna
smodnika tvrdke Dupond Powder Co.
v Schaghticoke, blizo Troy, se je raz-
strela. Štirje delavci so bili usmrteni.
Njihova trupla so našli 300 čevljev
daleč od mesta, kjer se je pripetila
razstrelba.

Umor?

New London, Conn., 29. marca. —
Charles H. Witter iz Mystica je dne
17. t. m. neznan kam odšel in se do
danes še ni vrnil. Istega dne so našli
njegovo s kravo namočeno obleko v
tukajšnjem ladjedelnici. Policia je
zvedela, da se je na onem mestu vršil
boj, ne da bi mogla dognati, da je bil
Witter žrtev tega boja. Sedaj so pre-
iskali vodo in našli Witterjevo truplo.
Štiri mladeniči so zaprli, ker so
umora sumljivi.

Zadušnica za poslanika Aspirioza.

Washington, 29. marca. V cerkvi
sv. Matije vršila se je maša zadušni-
ca za pokojnjemu mehiškemu poslani-
kom, señor Don Manuel de Aspirio-
zom. Maši so prisostvovali predsednik
Roosevelt in soproga, člani kabineta,
vsi diplomatje, člani zveznega nad-
sodišča, kongresa in mnogo osebnih
prijateljev pokojnika.

Truplo Aspirioza bode prepeljala
križarka Columbia v Mehiko.

Zopet ponarejalci denarja.

Denver, Colo., 29. marca. Zvezni
detektivi zasledujejo neko posvem no-
vo družbo ponarejalcev denarja, kte-
ra razširja ponarejene bankovce od
New Yorka pa vse do San Franciscu.
V nekaterih mestih so ponarejalci me-
njali po \$50,000 takega denarja. Po-
narejeni bankovci so desetaki in dvaj-
setki serije "Buffalo" in so ponare-
jeni izvrstno, le boja je nekoliko tem-
nejša, kakor na pravih.

Izgubljen deček.

Buffalo, N. Y., 29. marca. Pavlina
Fleischmanova iz New Yorka nazna-
nila je tukajšnjemu časopisju, da pla-
ča \$1000 onemu, kateri jej najde nje-
nega sina.

Fleischmanova stanuje v New
Yorku v hotelu Roland na istočni 59.
ulici. Njen sin, ki je star 16 let,
je neznan kam zginit dne 6. septem-
bra 1904. Od tedaj nadalje ga je
iskala policija, toda brezuspešno. Se-
daj so detektivni baje našli njegove
sledove v Buffalo.

Povsodi revolucija. Lakota v Andaluziji.

V ANDALUZIJU NA ŠPANSKEM
STRADA NAD MILIJON LJU-
DI. — IZGREDI NA ŠPAN-
SKEM.

Vstaja v Perziji in Arabiji ter iz-
gredi v Bolgariji. — Požga-
ni samostani.

ZJEDINJENJE KRITA IN GRŠKE.

Madrid, 29. marca. V Andaluziji
preti splošna lakota, kar velja tudi o
druhih istočnih pokrajinah Španije.
Povsodi se vrše krvavi nemiri in ve-
dno večji izgredi. Trajna suša je na
deželi napravila ogromno škodo, vsled
česar skuša siromašno prebivalstvo
razdejati poslopja veleposestnikov. V
nekaterih krajih, kjer je stradajoče
ljudstvo plenilo po hišah, prišlo je do
prolivanja krvi. Policia ni kos svo-
jej nalogi in — mladi kralj se pri-
pravlja na zabavna potovanja.

Askabad, Kavkaz, 29. marca. Be-
gumi, kateri so prišli semkaj iz Kuča-
na v Perziji, naznanjajo, da tamonjni
meščani oblegajo palačo kana. Ogor-
čenje proti knezu, kateri sistematično
izrablja ljudi, far vidoma raste. Do-
sledi trdijo, da so vstajo uprizarili
mohamedanci, kateri so prišli iz Baku
in drugih ruskih mest. Mesto Kučan
ima 12,000 prebivalcev, kateri so po
narodnosti večinoma Kurdi, kateri so
se leta 1600 po povabilu šaha Abasa
tamkaj naselili, da branijo Perzijo
pred Turkomani.

Carigrad, 29. marca. Iz Yemena v
Arabiji se poroča, da se tamonjna re-
volucija vedno bolj širi. Povsodi se
vrše krvavi boji, v katerih so Turki
redno poraženi.

Monastir, 29. marca. Bolgarski
vstaši so napadli in oplenili samostan
sv. Nikolaja v Kosturu. Redovniki so
bežali, na kar so vstaši samostan po-
žgali.

Kandija, na otoku Kritu 29. marca.
Na gorovju tukajšnjeja mesta je
več sto križanov proglasilo zjedine-
nje otoka z Grško. Vstaši so že us-
postavili provizorično vlado. Vlada je
odposlala vojaštvo proti vstašem.

Washington, 30. marca. Vlada je
sklenila poslati v Port au Prince v re-
publiki Hayti, vojno ladijo. Poslanik
Powell namreč brzojavlja, da tam
preti revolucija, ktera se najbrže pri-
čne že z 1. aprilom. Vlada pošlje tje-
kaj križarko Newark, ktera se mudi
sedaj v Guantanamu.

V proslavo osemurnega dnevnega
dela.

Wilkesbarre, Pa., 29. marca. Člani
premogarske organizacije "United
Mine Workers" so sklenili, da bodo
v soboto praznovali v proslavo vse
ljuje osemurnega dnevnega dela, kte-
rega so si izposlovali premogarji pri
meksem premogu.

Poslovodja trusta za meso aretiran.

Chicago, Ill., 29. marca. Tukaj so
zaprli poslovodja mesarskega podjet-
ja tvrdke Armour & Co., Thomas J.
Connors. Imenovani je obdolžen, da je
vplival na ljudi, kateri bi nastopili
kot priče v preiskavi proti trustu za
meso. Sodišče je stavilo jetnika pod
varščino v znesku \$5000, katero svoto
je takoj plačal.

Carnegie na koncu svojih knjižnic.

Milijonar Carnegie je sklenil, da v
nadalje ne ustanovi niti jedne knjiž-
nice. Sedaj bode postal dobernik
manjših vsenilšč, v katerih se več
uči, nego igra "foot-ball". Ako sedaj
ne umrje kot siromak, mu nihče ne
more pomagati.

Nove odredbe za železnice.

Vlada, oziroma komisija meddržav-
nega prometa je odredila, da morajo
sprevodniki onih vlakov, ki vozijo v
Louisiano, razpeti mreže proti moski-
tom nad vsemi posteljami v vlakih,
kakor hitro pride vlak preko meje na
louisiansko ozemlje.

Brata vstrelili.

Glen Falls, N. Y., 30. marca. Se-
demnajstletni Josip Farrington se je
prepiral z svojim 6 let starim bratom,
kateri je bil z njim v gozdu. Pri tem se
je tako razjezil, da je dečka vstrelil,
na kar se je sam jvil sodišču.

Blizo Kirina. Pri Šipinghaju.

ZVEZA Z POKRAJINO USURI JE
BAJE V NEVARNOSTI. RUSI
SO SE VSTAVILI PRI
ŠIPINGHAJU.

Rusko pacifično brodovrje je na potu
proti Izotoku. — General Linje-
vič inšpicira svoje čete.

DUBASOV ODLIKOVAN.

Petrograd, 30. marca. Do važnih
bojev ni nikjer prišlo. Potom reko-
nosiranja se je dognalo, da je 20 milj
južno od Šipinghaja mnogo Japoncev,
kateri se tamkaj očividno zbirajo za
napad na ruske pozicije pri Šiping-
haju. Rusi grade tamkaj velike vtrd-
be, iz česar sledi, da se ne nameravajo
več umikati.

Japonske čete se bližajo Kirinu,
tako, da je zveza z pokrajino Usuri v
nevarnosti.

Število kitajskih roparjev vedno
narašča. Štabni šef Karkevič brzojavlja,
da se pozicije ruske vojske niso spre-
menile. Dne 26. t. m. so se ruski strelci
bojevali z oddelkom japonskih pešev
pri Kuanchilinu. General Linjevič je
inšpiciral drugo vojsko in pronašel
vse v največjem redu.

Petrograd, 30. marca. Vlada nazna-
nja imenit članov komisije, ktera bo
pod predsedstvom generala Rupa pre-
iskovala vzroke prepodaje Port Ar-
thurja. Člani komisije so: Rurberg,
od ženije; Gibenčikov in Kamarov,
od pešev; Denjonenkov, Krjanorski in
Bogajevski od topništva, ter Džikov
in Dubasov od mornarice. Vsi člani so
generali, oziroma admirali. Komisija
bode določila, naj li proti Stoesselju
nastopi vojno sodišče ali ne.

Petrograd, 30. marca. Uradoma se
naznanja: "Kljub splošnem zatrjevan-
ju o bližajočem se miru, Rusija še ni
stavila Japonske mirne pogoje."

Vendar so na tukajšnji diplomati
prepričani, da se nekaj pripravljajo. —
"Novoje Vremja" trdi, da je plačanje
kake vojne odškodnine od strani Ru-
sije, povsem izključeno, ker to bi Ja-
ponsko ojačilo. Nadalje tudi Japona-
ski ni opravičena zahtevati kako od-
škodnino.

Petrograd, 29. marca. Med tem, ko
se sedaj vsestranski govori o bližajo-
čem se obravnavanju v prid sklenitve
miru med Rusijo in Japonsko, izrazi-
je se danes z ozirom na zadržanje Ru-
sije nek diplomat, na sledeči način:
"Sedaj se govori o miru, toda vlada
se pripravljajo še bolj na vojno, nego
preje."

O sedanjem vojnem položaju in na-
daljnje vojne se posvetejo sedaj
posebna komisija pod predsedstvom
velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča.
Člani te komisije so: vojni minister
Saharov, podadmiral Aveljan (morna-
rični minister), finančni minister Ko-
kovov, železniški minister Hilkov,
minister inostranih del Lamsdorf in
general Grodskov ter Kamarov.

Pri tem se posvetujejo o vojaškem
položaju v podrobnostih. Poročilo
komisije bode izdelano tekem desetih
dni, na kar je predloženo earju.

Durban, Natal, 30. marca. Angle-
ški parnik Dart, dospel semkaj iz Ran-
goona. Mornarji poročajo, da so dne
19. t. m. srečali 19 ruskih vojskih ladij
in 14 prometnih parnikov, kateri so
pluli 250 milj severozahodno od otoka
Madagaskarja. Brodovje pluje naj-
brže proti Somali.

Tokio, 29. marca. Na Japonsko je
dospelo 20,000 Rusov, ktere so vjeli v
bitki pri Mukdenu. Vlada izjavlja, da
je bilo v bitki pri Mukdenu 57,000 Ja-
poncev usmrtenih. O številu ranjenecv
se ne naznanja. General Mayeda, ka-
teri je bil pri Mukdenu ranjen, je
umrl.

Petrograd, 29. marca. Član komisije
ktera je preiskovala hullsko afero,
admiral Dubasov, je imenovan glav-
nim carjevim pooblaščenim. Dubasov
ostane še nadalje predsednik tehni-
nega urada admiraltete.

Washington, 29. marca. Tukaj se
zatrjuje, da je japonska vlada dobila
svarilo od neke neutralne države, naj
ne sprejme ponudbe posredovanja v
prij sklenitve miru, pa naj prihajajo
ponudbe od te ali one države. Zajedno
se je Japonske svetovalo, naj v za-
davi miru obravnava direktno z Pe-
trogradom.

Petrograd, 29. marca. Trditve o
bližajočem se sklenitvi miru postajajo
vedno bolj pogoste. Rusija je Japona-
skej indirektno naznanila pogoje, pod
katerimi bi bila pripravljena skleniti

mir. Rusija neče pod kakikim pogo-
jem odstopiti kak komadič zemlje in
tudi neče plačati kako vojno odškod-
nino. Japonska mora sedaj določiti,
zamore li pričeti z mirovnim pogaja-
njem ali ne. Japonski odgovor na Ru-
sko pogoje še ni dospel v Petrograd.
Priprave za nadaljevanje vojne se po
vsej Rusiji nadaljujejo.

Po katerem potu obuje sedaj Rusija
indirektno z Japonsko, še ni znano,
dasiravno se splošno sodi, da posredu-
jejo Zjedinjene države z pomočjo ru-
skega poslanika, grofa Cassinija. Ru-
sija je vojna podeliti Japonske ob-
širne koncesije glede trgovine na Iz-
otoku.

Zajedno se pa tukaj tudi zatrjuje,
da bode Japonska zahtevala \$800,000-
000 vojne odškodnine in da je ta svota
vzrok, da ne pride do sklenitve miru.

Reforme za Poljsko. Carjeva odredba.

CAR NIKOLAJ JE UKAZAL GE-
NERALNEMU GUBERNATOR-
JU MAKSIMOVIČU IZVE-
STI REFORME.

Po njegovem priznanju so reforme na
Poljskem potrebne vsled
napredka.

DRUGE RUSKE.

Petrograd, 30. marca. Car Nikolaj
naročil je generalnemu gubernatorju
v Varšavi, Maksimoviču, naj izdela
potrebne reforme v prid blagostanja
Poljske. Car se je v svojem ukaznu iz-
razil doslovno:

"Ker so državljanske razmere oh-
visli tekem zadnjih 40 let zelo na-
predovale, nastale so sedaj potrebe,
ktere mora vlada natančno in skrbno
upravljati. Sovražniki sedanjeja reda
skušajo povsodi izzvati nemire in tv-
orijo tako zapreko mirnej uvedbi re-
form, za ktere je dežela sedaj dozo-
rela. Istodobno pa nekateri deli pol-
jskega naroda preveč zahtevajo z ozi-
rom na omejitve uradnega jezika.
Ker je pa v uporaba tega jezika nja-
važnega za vse carstvo, naj se to ura-
vna, toda brez nepotrebnega in ne-
pravičnega odstranjevanja domačega
jezika."

Car naroča Maksimoviču, naj na-
daljuje s postavnim zatiranjem umet-
nih nemirov in naj istočasno izvršuje
reforme v prid deželi, ktera se od
ostalih delov Rusije ne da ločiti.

Paris, 30. marca. Tukaj je nečdo
razširil neosnovano in neresnično vest,
da se je skušal car Nikolaj usmrtiti
Pri tem se je rnil na — roki. Samor-
mu mu je preprečila mati. — Tudi v
Parizu se bliža 1. april.

Varšava, 30. marca. Vsed cerjeve-
ga ukaza glede reform na Poljskem,
ljudstvo baš ni vzradoščeno. Nekateri
Poljski se čutijo celo razžaljenim, ker
imenuje car nekdanjo kraljevino Polj-
sko le "pokrajino oh Visti", dasirav-
no je car tudi kralj Poljske. Iz cerje-
vega reskripta je tudi razvidno, da
prepušča on reforme birokratom, ka-
teri niso prijatelji reform. Sedaj je
vse odvisno od nadaljnih odredb ge-
neralnega gubernatorja Maksimoviča.

Petrograd, 30. marca. Iz Transka-
vaza se poroča o nemirih, kateri se si-
rijo po tamonjnih pogorskih pokraj-

“GLAS NARODA”

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Urednik: ZMAGOSLAV VALJAVEC.

Lastnik: FRANK SAKSER.

109 Greenwich Street, New York City.

Na leto velja list za Ameriko . . . \$3.00

“ pol leta . . . 1.50

“ pol leta . . . 4.50

“ pol leta . . . 2.50

“ četrt leta . . . 1.75

V Evropo pošiljamo list skupno dve številki.

“GLAS NARODA” izhaja vsaki dan iz-
vzemši nedelje in praznikov.

“GLAS NARODA” (“Voice of the People”)

Issued every day, except Sundays and
Holidays.

Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Za oglase do deset vrstic se plača 30
centov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se
ne tistnejo.

Denar naj se blagovoli pošiljati po
Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov
prosimo, da se nam tudi prejšnje bivali-
še naznani, da hitreje namemo nasled-
nika. — Dopisom in pošiljatkam naredite
naslov.

“Glas Naroda”

109 Greenwich Street, New York City.

Telefon: 3795 Cortland.

Nasilje.

Ono, kar naša vlada z ozirom na re-
publiko San Domingo ni zamogla do-
seči mirnim potom, bode najbrže do-
segla z silo. Slednjo pa ne bode pora-
bila proti San Domingu, temveč proti
vsevinem senatu.

Ako se namreč kakemu Američanu
izročila kontrola sandominskih finan-
ce, in s ko se potom te kontrole nabrni
denar v svrhu poravnave raznih upni-
kov deponira v New Yorku, potem se
senat pri prihodnjem zasedanju ne bo
več branil potrditi pogodbe med našo
in sandominsko vlado. Pred vsem se
bodeboda o vladni ravnanji po pogodi
že pred zasedanjem senata, tako, da
tega ravnanja senat ne bode preinail.
Ako bi pa to storil, potem nastopi vse
inozemstvo proti našemu senatu, ker
potem bi morala naša vlada vsa
sandominske upnike nabrni denar
vrniti republiku San Domingo, mestu
upnikom. Senat bode torej na ta na-
čin prisiljen pogodbo potrditi in ugo-
diti željam predsednika.

Iz stališča praktične politike mora-
mo spretnost naše vlade prav obcu-
dovati. Predsednik je hotel vsaj na
videz dokazati, da senat ni ravnal
pravilno, ko pogodbe ni potrdil. Do
prihodnjega zasedanja kongresa se
bode nabrala že lepa svota sandomins-
kega denarja in v tem bode naš, itak
neprijateljni senat, moral storiti
tako, kakor želi predsednik.

Nadalje moramo pri tem obcu-
dovati tudi predsednikovo spretnost in
opreznost. Predsednik z ozirom na
San Domingo ničesar ne določi in vse
predloge mora staviti le sandominska
vlada. Na ta način mu toraj nihče
ne more očitati, da on svoj delokrog
prekorači in krši ustavo z tem, da ne
ravna tako, kakor mu določa senat,
temveč, da mora senat ravnati tako,
kakor mu on določa. Toda tudi to
predsednikovo postopanje moramo le
odobravati, ker dobro vemo, da on z
tem pomaga deželi, ameriški repu-
blici, ktera je v denarnih stiskah.

Glavna stvar pri vsem tem je na-
ravno vprašanje, je li taka politika
Združenim državam nevarna. Ako
sedaj branimo republiko San Domin-
go pred njenimi upniki, potem bode-
mo morali braniti tudi vse ostale ame-
riške republike, ktere vse potrebujejo
branila radi svojih ogromnih dolgov.
In vse te republike bodo nastopile z
prošnjami in zahtevami za pomoč pri
regulaciji njihovih finan. Ako jed-
nej pomagamo, potem tudi drugim ne
smemo odreči. Vse to pa zamore do-
vesti našo republiko do jako neljubih
neprikl.

Pri vsem tem pa nikakor ne poma-
gamo in ne ravnamo sporazumno z re-
publiko San Domingo, oziroma njenim
problematičnost, temveč edino le z san-
dominskim predsednikom in njegovo
in ne v ljudsko korist.

Kralj države Kongo.

Belgija pričakuje po svojem kralju
velikansko dedščino. Kralj Leopold,
vsestranski dobro znani patrijot, je
namreč testamentarnim potom odre-
dil, da dobi Belgija po njegovi smrti
ogromno afriško državo Kongo, ktera
on sedaj civilizira.

Med tem, ko večina belgijskega ča-
sopisja plemenito kraljevo odredbo
da nebes povijuje pri pripoznavanju
vsem svetom kraljevo plemenitost, je
v Belgiji še več takih ljudi, kteri ne-
kako dvomljivo gledajo na kralja in
njegov dar, radi česar so se kralju in
vladi zamerili, kot “agente inozem-
stva”. K tem ljudem spadajo pred
vsem poznavaile afriških okolištin in
njihovi mnogostevilni pristaši. Rav-
natele belgijske “Chronique Colo-
niale” je to dni naprosil belgijsko po-
slansko zbornico, naj zahteva, da si
Belgija takoj prilasti državo Kongo,
ker edino tem potom je mogoče storiti
konec zapravljaju milijonov, ktere
bodo morali belgijski davkoplačevalci
nekega dne poravnati.

Patrijotizem kralja Leopolda ima
namreč še drugo lice. Leopold potre-
buje doma za svoje želje, zlasti pa za
grajenje razkošnih palač, ktere deli
svojim konkubinam, mnogo denarja
— več denarja, več razkošja, nego ga
zmore dovoliti belgijski parlament. V
državi Kongo, ktero vlada kot neome-
jen vladar, mu pa ni potreba za vsak
bomni milijon obravnavati z ljudskim
zastopniki. On jednostavno najame
v popolniter svoje civilne liste — po-
svojila na račun države Kongo. Ker on
rad plačuje yehike komisije, — za 100
frankov nominalne vrednosti dobi le
po 70 do 73 frankov v gotovini — po-
tem ni čuda, da so mu klerikalni, ka-
kora tudi liberalni kapitalisti naklo-
njeni. Od leta 1901, oziroma od osvo-
boditve Konga finančnejne kontrole,
je kralj najel že dve državni posojili
v skupnem znesku 80 milijonov fran-
kov. Leta 1902 je Leopold naložil
Kongu indirektni dolg v znesku 25 mi-
lijonov frankov in sicer potom obrest-
ne jamstva za neko zasebno želez-
nico ob gorenjem toku reke Kongo.
Po proračunu države Kongo, potrivila
je imenovana država od leta 1902 do
1904 sedem milijonov frankov kot iz-
vanredne izdatke, na ktero svoto je
pa kralj Leopold napravil 41 milio-
nov dolga. Kam so zginoli ti milijoni,
ni znano, toda kralj Leopold o vsem
tem dobro ve.

Belgijski državljani bodo morali ne-
koč prevzeti povrnavo dolgov svoje-
ga sedanjega kralja. Seveda zamore-
mo zajedno tudi trditi, da je država
Kongo kljub dolgovom krassen dar,
kteri bode nekoč donalal več nego
obresti. Toda resni in izkušeni ljudje
vedo, da ono, kar donalša država Kon-
go danes kot dobiček, ni nič drugega,
nego grozno izkoriščanje tamosnjega
prebivalstva, kar pa ne more vedno
trajati. O tem izkoriščanju prihajajo
zlasti v novejšem času grozna poro-
čila. Uradniki silijo zamorec, da
opravičuje žetev gumija in kdor tega
ne stori, ga jednostavno umore. Ako
bode to še dolgo trajalo, potem po-
dejuje Belgija le pasivno kolonijo in
pričakovanje na kolonialno vojno.
V belgijske poslanske zbornice se
je mnogo govorilo o škandaloznem go-
spodarstvu v Kongu in ministriški
predsednik De Smet je odgovarjal s
pomojo laži. Toda poslanci so doka-
zali, da ostanje Belgiji z ozirom na
Kongo le dve poti: takojšnja aneksi-
ja ali pa ostavitev države Kongo. To-
da o tem kraljevi pristaiše nečeto ve-
deti, ker potem ne bodo mogli kralju
več posejati denar, kteri jim nosi
po trideset odstotkov.

Izvirna poročila iz Ljubljane.

V Ljubljani, dne 15. marea.

Danes nam je došel “Glas Naro-
da” v povečani obliki. Ko smo raz-
gledali to res ameriško kulturno
plahto, začudili smo se in razveselili.
Ni malenkost, da je “Glas Naroda”
postal dnevnik; ni malenkost, da se
je razširil, a uprav velik napredek je,
da ima “Glas Naroda” malone že
4000 naročnikov! S tolikim vspohom
se ne more ponašati nobeden sloven-
ski dnevnik v naši domovini, ker vem,
da bi se to že davno na ves glas po-
vedalo, ako bi kteri naših dnevnikov
imel toliko naročnikov. Vaš uspeh
nam je dokaz, da naši rojaki v Ame-
riki čitajo in da ste jih Vi naučili čiti
časopise. Prebudili ste jih, kar
bode le nam v Avstriji koristilo. Ka-
dar se povrnejo naši ljudje domov,
med nas, hoteli bodo zopet čitati in
bodo čitali ter podpirali naše časo-
pise.

Srčno nas veseli vaš napredek. Le
tako dalje in dalje! Vaš napredek je
sijajna priča o napredku prosvete
med Slovenci v Ameriki.
Tudi mi doma napredujemo. Slo-
vence, Hrvati in Srbi so osnovali v
Trstu “Jadransko banko”. To je de
namo podjetje, denaren zavod, kteri
se peča z raznovrstnimi strokami.
Posluje z menicami, razpošilja, oziro-
ma nakazuje denar v razne kraje sve-
ta, kupuje in prodaje vrednostne pa-
pirje, menja denar, sprejema denar
kot vloge na knjižice ali v tekočem
računu, podpira ali pa vzdržuje in-
dustrijska podjetja, posluje z meni-
cami itd. To je toraj obširno poslov-
no polje.

Do najnovejšega časa nismo imeli
Slovenci takih bank. Še le pred četi-
rimi leti se je osnovala prva sloven-
ska banka, to je bila “Ljubljanska
kreditna banka”. Ta banka je poseb-
no važna za Ljubljano, za središče
vseh Slovencev, kjer so bile že poprej
banke (Luckman, J. C. Mayer), ali
te banke so nemške, to je v nemških
rokah. No, zdaj imamo v Ljubljani
svojo, slovensko banko.
V Trstu tudi nismo imeli svojega
bančnega zavoda, bili smo toraj nave-
zani na Nemece in Italijane, zlasti na
podružnico “Kreditnega zavoda”
(Credit-Anstalt fuer Handel und Ge-
werbe) v Trstu. Zdar se bode naš de-
narni položaj predrugačil v Trstu.
Jugoslavjani so se združili in so osno-
vali “Jadransko banko v Trstu”. Za
to podjetje so določili temeljno glav-
nico dva milijona kron. Novi ban-
ke naloge, da bode svoje poslovanje
širila po vsem slavjanskem jugu, to-
raj v Slovenih, Hrvatih in Srbih, in
zato se bode nje poslovanje vršilo v
slovenskem, hrvaškem in srbskem je-
ziku.

Važen je ta korak glede konsolida-
cije našega kapitala. Osmosvojili se
bodemod Nemecev in Italijanov, to-
likor je to potrebno; krepi bode-
mo svoj kapital v svojo korist, a to je ve-
like narodogospodarske važnosti. Ve-
čina slovenskih listov je “Jadransko
banko” omenila le s kratkimi besed-
dami, četudi bi vsak človek pričako-
val, da se takemu podjetju mora po-
svečevati več pozornosti. Narod je
treba ravno v takih stvareh poučevati
in dramiti. Ako tega ne storimo, po-
tem bodo naši ljudje še vedno hodili
v nemške in italijanske banke, kter
ne bodo vedeli in se ne bodo zavedali,
da se isti posel je lažje in za vse nas
koristnejše opravi v slovenski banki.

Danes je imela “Ljubljanska kre-
ditna banka” svoj redni občni zbor.
To je ona slovenska banka, kteri je
predsednik ljubljanski župan g. Ivan
Hrihar in na ktero vselej opozarjamo
svoje rojake. Obstoji le četri leta in
jako krepko napreduje. Osnovala si
je že dve podružnici: jedno v Splitu
v Dalmaciji, a jedno v Celovcu na
Koroškem. Posebno važna denarna
postojanka je podružnica “Ljubljans-
ke kreditne banke” v Celovcu. Ce-
lovce je nemško mesto in celovški
Nemecem je ta podružnica trn v peti.
Napadali so jo in so jej lani s kame-
njem vse sipe pobili. Ali to je ne ovi-
ra; celovška podružnica vendar na-
preduje in se je že tako utrdila, da
je nje obstoj popolnoma zagotov-
ljen.

Iz predloženih računov smo razvi-
deli, da je “Ljubljanska kreditna
banka” tudi leta 1904 imela lep uspeh.
Po odbitku vseh stroškov in bremen
imela je čistega dobička 107,632 K
in 3 vin, kar pomenja 10.75% obre-
stovanje delniške glavnice 1,000,000
kron. Istina je, da je ta banka imela
leta 1903 nekoliko več čistega dobič-
ka, kar pa je razlagati s tem, da je
njena podružnica v Celovcu imela v
svojem početku težavno stališče in da
ni nahajala tiste zaslonbe na Koro-
škem, ktere je pričakovala. Ali zdaj
so se razmere zboljšale tudi na Ko-
roškem, in tako je toraj pričakova-
til, da bode celovška podružnica imela
v bodoče ugodnejše uspehe.

Morda bi kdo utegnil misliti, da ni
dobro, da se snujejo nove slovenske
banke in da bode morda nastala škod-
ljiva konkurenca med Ljubljano in
Trstom. Vsakogar lahko potolžimo
in pomirimo s tem, da je “Jadran-
ska banka” v Trstu ravno tako po-
trebna, kakor “Ljubljanska kreditna
banka” v Ljubljani. Obe banki se bo-
deta le popolnjevali v medsebojno kor-
rist. Potem je še treba pomisliti, da
bode treba osnovati še več slovenskih
bank po Slovenskem in da bi še po-
sebna komercialna banka v Ljublja-
ni bila na pravem mestu. Konec leta
1904 je imela na pr. “Ljubljanska
kreditna banka” v portfelju menije
za 4 milijone kron, kar je pač dokaz,
kako obsežna in koristnosna je ta
poslovna stroka. O kakih konkuren-
cijah slovenskih bank toraj ni misliti; pač
pa je pričakovati, da bode združeno
in vzajemno delovale in s tem sploh
sebi in Slovincem koristile.

Maloktera občina je kdaj v jed-
seji izvolila toliko častnih občanov,
kakor je to storila občina na Jeseni-
cah na Gorenjskem. Občinski odbor
jeseniški je izvolil trinajst častnih
občanov, in to odličnih slovenskih
rodoljubov. Pri tem pa se ni oziral na
stranke, niti na liberalce, niti na kle-
rikale, nego je iz obeh slovenskih
političnih taborov izbral odličnjake.
Občinski odbor na Jesenicah je po-
stopal le slovenski, to je počastil se
s častnim občanstvom slovenske rodo-
ljube. Postopal je modro in previdno.
hotel je izraziti, da Jesenice potrebu-
jejo vsestranske in vseslovenske pod-
pore.

Drugo leto pomladi bodo namreč
občinske volitve na Jesenicah. Na
Gorenjskem se zida nova železnica,
tu je tudi nemška tovarna, in Neme-
ci so začeli misliti, kako bi osvojili Je-
senice. Mislili so: na Jesenicah bode
že drugo leto toliko Nemecev, da bodo
pri volitvah lahko zmagali v prvem
in drugem razredu. Ako pa zmagoje
v teh razredih, potem pade občinski
zastop na Jesenicah v nemške roke,
potem postanejo Jesenice nemške.

To so bili nemški naklepi. Neme-
ci so že zdaj tiho delovali, da bi do-
segli svoj namen. Toda Jesenice so pravo-
časno spoznale nemško nevarnost in
sedanji občinski odbor je storil oni
sklep, da bi tako za vse pridobil vse
slovenske stranke in da bi ob prihod-
njih volitvah vsi Slovenci bili jedna
stranka. To se mu je res posrečilo in
tako je upati, da ostanje Jesenice v
slovenski oblasti.

Ko se je glas o ročenem sklepu raz-
nesel po deželi, razveselili so se tega
vs Slovenci, a Neme-ci so začeli raz-
grajati in rogoviliti proti Jesenicam.
Vsi nemški listi so začeli napadati
jeseniški občinski odbor in so zahte-
vali, da morata deželni odbor kranjski
in vlada razveljaviti volitev vseh
častnih občanov. Pokazali so pač s
tem, kako hudo jih je spekla sloven-
ska sloga. Ali zgodilo se ne bode, kar
tako srčno žele Neme-ci. Občina jesi-
niška je v tem avtonomna in nje sklep
je pravilen. Neme-ci toraj ne bodo do-
živeli veselja, da bi vlada razvelja-
vala volitev trinajstih slovenskih
častnih občanov, ampak dočakali bo-
do ob prihodnjih občinskih volitvah
na Jesenicah gotov poraz.

Kakor na Jesenicah, tako složno bi
morali Slovenci povsod postopati.
Žal, da te boginje sloge ni bilo pre-
tekle dni na Krasu. V Knežaku so se

godile stvari, kteri prvi hip nismo
verovali. Klerikalci in liberalci so se
spopadli kakor pes in mačka.

Povod so bile občinske volitve. V
podobni Knežaku so bile napoveda-
ne občinske volitve. Doslej so volili
liberalce in župan je tudi liberalce.
Ali župnik in kaplan v Knežaku sta
rekla, da ljudje ne smejo več liberal-
cev voliti. Oblazila sta vse žene, huj-
skala sta ljudi na liberalce; pravila
sta ženam, da se bodo zapisale hudi-
ci, ako bodo volile volili liberalce.
Duhovnika sta toraj agitovala po svo-
je, kakor je to navada v naši deželi.

A kaj vam bode še pripovedoval!
Omenil in povedal bodem samo to,
kar se je zgodilo. Župnik in kaplan
sta nahujskala ljudi in ti so šli, bilo
jih je 40, pred županovo hišo in so
kričali: “Doli z njim, ubijte ga!”
Začel se je pretep, klerikalci so me-
tali kamenje v okna, vpli in kleli.
Reč je nastal še le zvečer, ko so prišli
orožniki iz Zagorja.

Vidite, to je slika našega življenja,
to je grda politična strast. To ni lepo
in ni prav, da se duhovščina meša v
take posvete stvari.

Na Jesenicah na Gorenjskem do-
segli smo še drug uspeh. Tu so imeli do
zdaj Neme-ši shajališče v hiši, ktero so
Slovenci imenovali “Luterski tem-
pel”. Ti Neme-ši so posebno goreče po-
speševali protestantovsko gibanje in
zato so Slovenci rečeno hišo tako kr-
stili. In zdaj je ta hiša padla v —
slovenske roke. Kupil jo je namreč
naš rojak Peter Rozman za 16,000
kron.

Znano je, da je okrajni zastop cel-
jski bil razpuščen in da je vlada temu
zastopu dala posebnega e. kr. komi-
sarja, nekega pl. Lehmana, kteri se-
daj vodi posle okrajnega zastopa
celjskega. Ta komisar je Neme-ce, ne
briga se za blagor okrajnega zastopa,
nego le misli na to, kako bi škodoval
Slovincem. Okrajni zastop ima svoje
cestne komisarije. Ker je okrajni zas-
top bil slovenski, imenoval je cest-
nimi komisariji same Slovence. Toda
vladni komisar je to zdaj predruga-
čil. Slovenske cestne komisarije je za-
vrgel, to je odstavil, a namesto njih
je imenoval cestnimi komisariji same
hude Nemece. Tako vlada bjeje Sloven-
ce po obrazu.

A. T.

Važno za iste,

kteri namerjajo v kratkem potovati
v staro domovino.

KROONLAND

odpluje dne 1. aprila ob 10:30 uri do-
polodne iz New Yorka v Antwerpen.
Nemški parnik

PRETORIA

odpluje dne 1. aprila ob 3. uri popolu-
odne iz New Yorka v Hamburg.

Brzoparnik

KAISER WILHELM DER GROSSE

odpluje dne 4. aprila ob 10 uri dopo-
ludne iz New Yorka v Bremen.

Veliki poštni parnik

RYNDAM

odpluje dne 5. aprila ob 10. uri dopo-
ludne iz New Yorka v Rotterdam.

Francoski brzoparnik

LA LORRAINE

odpluje dne 6. aprila ob 10 uri dopo-
ludne iz New Yorka v Havre.

Krasni poštni parnik

ZEELAND

odpluje dne 8. aprila ob 10:30 uri do-
poludne iz New Yorka v Antwerpen.

Nemški parnik

GROSSE KURFUERST

odpluje dne 11. aprila ob 10. uri do-
poludne iz New Yorka v Bremen.

Poštni parnik

ROTTERDAM

odpluje dne 12. aprila ob 10. uri dopo-
ludne iz New Yorka v Rotterdam.

Francoski brzoparnik

LA TOURAINE

odpluje dne 13. aprila ob 10. uri dopo-
ludne iz New Yorka v Havre.

Krasni poštni parnik

FINLAND

odpluje dne 15. aprila ob 10:30 uri do-
poludne iz New Yorka v Antwerpen.

Brzoparnik

KAISER WILHELM II.

odpluje dne 18. aprila ob 5. uri zjutraj
iz New Yorka v Bremen.

Kdor naznani svoj prihod, po kteri
železnici in kdaj dospje v New York,
pričakuje ga naš vslužbenec na po-
staji, dovede k nam v pisarno in spre-
mi na parnik brezplačno. Ako pa do-
spete v New York, ne da bi nam Vaš
prihod naznanili, nam lahko iz postaje
(Depot) telefonirate po šte. 3795
Cortlandt in takoj po obvestilu pošlje-
mo našega vslužbenca po Vas.

Le na ta način se je možno rojakom,
kteri niso zmožni angleškega jezika,
izogniti oduhu. in aleparjev v New
Yorku.

Vožnje listke za navedene parnike
prodajamo po isti ceni, kakor v glav-
nih pisarnah parobrodskih družb.

FRANK SAKSER,

109 Greenwich Street, New York City.

AVSTRIJSKO DRUŠTVO

V NEW YORKU,

31—33 Broadway, 4. floor.

Daje nasvete in infor-

macije, posreduje brez-

plačno službe, ter deli v

potrebnihi slučajih pod-

pore.

Pisarna odprta: od 9 ure

zjutraj do 5 ure popoldne iz-

vzemši nedelje in praznikov.

POZOR!

Rojakom Slovincem in bratom Hr-
vatom se priporočam najtopleje te-
naznanjam, da prodajam raznovrstne
parobrodne listke, menjavam nove
ter odpošiljam denarje v staro domo-
vino.

Postrežba solidna in poštena.

Z velepospeševanjem

BOŽO GOJZOVIC

523 Chestnut St., JOHNSTOWN, PA.

JOHN KRACKER

1199 St. Clair St., Cleveland, O.

Prigovora rojakem svojo izvrstna

VINA, ktera v lastnosti najkvali-
teteje vam druga ameriška vina.

Enako vino (Gewand) prodajam

po 50c galone; bala vino (Gewand)

po 70c galone.

NAMERJATE NAROKO NA VINO

JE DO GALON.

REKNEJTE, na ktere sam im-

portiral krtaje iz Kranjskega, velja 15

stokianke \$15.00. Krtajevo je najbolje

vino, kar je izano na isti način. KA-

NAROKAM JE PRILOŽEN DENAR

Na obila naročila se pospešuje.

JOHN KRACKER

1199 St. Clair St. Cleveland, O.

Slovensko

Listek.

Zalost in veselje.

Spisal Andrejčkov Jože.

(Dalje.)

Tomaž niso premotile te priljubljenosti ne besede, odtegnil mu je svojo desno roko in dejal: "Ne prenašaj se, človek, morava se prej še več pogovoriti. — Ti si mi razodel svoje življenje, ali vsem, kar si govoril, je le malo resnice. Prepričati te hočem ob kratkem, po kakšni poti si prišel v Ameriko. Meniš li, da ne vem, da je bil tvoj gospod Slovenec, ne pa Nemec, da se je imenoval Matevž Senčar? Meniš li, da ni mi znano, da te je našel pri hudobnem delu, ukrasti in umoriti moče detet ali spodletelo vama je; blagosloveni mož mi je rekel sina ter ga lepo vzredil. Nisi li potem natihoval ubeljal s svojim gospodom v Ameriko, kjer je pograbil mnogo denarja skrivnoma, potem se je izdal potem za nekoga grofa Tiralskega in ti si bil njegov strežaj? Pozneje pa sta se preselila v Južno Ameriko odtegnivši se pravici, in ondi je živel tvoj gospod pod imenom: Enrichom Egenheimom. — Ti si hudodelalec in ravno tako tvoj gospod, misliš sta v miru živeti, a pomislita nista, da hudobnež nikdar nima pokoja, povsod ga spremlja božja sod. Ti si se mislil odtegniti ljudem, ki bi ti življenje grenili in previdnost prijeljala te je ravno onemud pred oči, tega obilje ne moreš zreti z mirnim očesom in mirnim srcem, češar besede te zbadajo, kakor strupeni gadje. — Jaz sem Tomaž Senčar, oni nesrečnik, kateremu sta učinila toliko gorja! Sedaj si v mojih rokah, lahko bi se maščeval, lahko bi te imel, ali tega ne bom storil, božja roka naj te kaznuje, mi ljudje ne smemo segati v Njegove pravice. — Jednaka osoda naju je zadela tukaj na tem otoku, le boja pomoč naju je otele gotove smrti, zato ne bi bilo spodobno znanosti se nad svojim sovražnikom v popolnoma nezmožnem stanu. Pozabili hočem vse, kar sem prestal, kaj mi je Bog zoper podelil smrt, kterega sem mislil že mrtvega. Ne, kakor s svojim sovražnikom, temveč kot z nesrečnim plinjem hočem ravnati s teboj, kteri je izgubil vse imetje in morskih valovih in le svoje bomo življenje oči. Skupaj bomo tukaj prenočili, skupaj jutri šli iskati kakke ladje, ki bi nas prepeljala domov. Vse prepuščam Onemu nad nami. Njegova volja naj se zodi, On naj sodi krivice in pravice po svoje vsega močenoosti."

Ves ta čas zri je plinje v tla in vidi mu je bilo, kako ga tare jeza. Gotovo si je voščil biti daleč, daleč stran od tega človeka, večkrat si je oči polsela, kot bi hotel s tem pregnati neljubo mu podoblo, ki ga je trpinčala, kot strašna pošast. Večkrat je segel za pas po svojih samokresih, pa vselej mu je roka zopet omahnila, kot bi jo odtegnila kaka nevidna moč.

"Edino še", — pravi Tomaž, — "povej mi, je-li res mrtve moj stričnik, kakor si prej pravil?"

"O res!" zarezal se je Jurij odurno, "če le nima železne duše, ne bode nikdar več trave tlačil."

"Nesrečnik, pa vendar nisi ti kriv njegove smrti?" dejal je prestrašen Tomaž, kteremu so se te besede sumljivo zdele, "vendar si nisi prisvojil ob strašnem dejanju denarja?"

"Hm! Jaz sem se polastil denarja, do kterega sem imel vso pravico, za kterega sem se največ trudil."

"In si se udeležil umorstva?"

"Ha, ha, ha!" zarezal se je zopet Jurij hudobno, "saj nisva pri spovedi, da bi vam moral vse povedati. Vam bi bil gotovo najmanj krivice storil, ki bi bil to učinil. — Razen tega smo sedaj vsi v enakih okoliščinah tukaj, kdo mi kaj more?"

"Se li ne bojiš Boga, ki ti je ravno pred nekaterimi trenutki skazal svojo ljubezen, ter te oči smrti; da tako predrzno govoriš?"

Jurij se je še hudobneje krohotal pri teh besedah: "Strič! midva se ne vjemava, preveč pobožni ste in pretrajke vesti, zato se bom raje nekoliko umaknil, pridig nisem nikoli rad poslušal, najmanj danes." Tako posmešno se je, zapustil je svoja tovarisa ter se odpravil nekoliko korakov stran, kjer se je vlegel k počitku pod visoko palmovo drevo.

Tomaž se je odšel še bolj gnusil ta človek, ki ni veroval niti v Boga, niti ni ljudi. Celó v tako strašnih okoliščinah je ostal vendar trdovraten, kot prej. Naznanil je kapitanu vse to, in ta mu je svetloval pustiti odslej hudobneža pri miru, naj počne kar hoče, ker se ga noben opomin ne prime. — "Bog že ve, kaj dela", dejal je, "Njegove kazni ne odide."

Noč je bila precej temna. Kapitan in Tomaž sta pušila smolke, da bi pregnala nekoliko naložne mrčese, ki so bili zvečer še veliko sitnejši, nego po dnevu. Potem skleneta spraviti se k počitku v mali šotorček, ki sta ga bila naredila. Da bi bila varna po noči, sklenila sta vsak pol noči čuti. Do pol noči je prevzel čuvarstvo Tomaž, kapitan pa je legel spat. Ogledal je še vedno plačal, da bi plašil divje zveri, vse je bilo mirno okrog in le nočni ptici in opice so dramile včasih le nočno tišino s svojimi dolgočasnimi glasovi.

Tomaž a je vrezal debelo palico, zabil vanjo debel, oster žebel, kterega je našel na progu v koso razbite ladje; to je bilo njegovo orožje, sicer slabo, ali vendar boljše, nego nič; tudi velik

žepni nož je imel pri sebi, edino blago katero je prinesel seboj na suho.

Naslonil se je pred šotorom, v katerem je že trudni kapitan sladko spal na palmovo deblo in jel premišljevali pretekli dan. Videl je, kako se radost in žalost zaporedoma vrstite, kako minljiva je zemeljska sreča, da je človek na tem svetu le popotnik, ki roma dan za dnevom po cvetočih in trnovih potih v ono domovino, kjer minejo vse težave. Kdo se ne spomni pri tej priki krasnih vrstic ranjega ščofa, slavnega Slomseka:

Dež za solnce mora biti,
Za veseljem žalost priti.

Tudi v daljino Ameriko je zletel Tomažev duh. Ondi je zapustil ženo že skoraj pred dvajsetimi leti, ondi je zapustil mladega sina, ki se ni videl svojega očeta. Bog vedi, še-li živita? ali se jima ni pripetila kaka nesreča? Tače in jednake misli so se podile po njegovej glavi in solza za solzo je prikapala po njegovem vsem licu.

Iz te zamišljenosti ga prebudi naglo nekako pokanje, kot bi se lomilo suho roblidovje. Tomaž se ozre proti onemu kraju. — Iz goščave se varno priplazi grozno velik tiger in oči so se mu svetile, kot žrjavica. Tomaž počene na tla pričesajše zdaj in zdaj ljutega napada, ali zver se je obrnila naravnost proti onemu kraju, kjer je spal Jurij; gotovo se je zvala ognja, da se ni lotila bližnjega ropa. — Tomaž je dobro vedel, da je njegov speči neprijatelj zgubljen, ako se zbudi in zavpije na pomoč. Tiger se je približal že kacihi dvajset korakov, legel na tla, srdito mahal s svojim dolgim repom, znamenje, da se pripravlja na skok. Le Jurijeva nepremakljivost ga je zadrževala še nekoliko, da je dalj časa ogledoval svoj plen.

Tomaž je bil preslabo oborožen, ni bilo upati dobrega uspeha s tako nevarnim in krvočelnim sovražnikom. Ako bi mu le količkaj spodletelo, bil bi gotovo zgubljen. Ali on ni porajal na vse to, sedaj je veljala oteči človeško življenje. Prijatelj ali sovražnik, to mu ni prišlo na mar.

Po kolenuh se je priplazil proti onemu kraju in se varno bližal prečrežje zveri. Ta ga ni zapazila, da je bil že čisto blizu nje. "Sedaj velja pogumnost", dejal je, nameril s svojo leseno sulico tigru v prednjo stran ter jo porinil z neko nadnaravno močjo do polovice v drob. Zver je grozno zarjula strašnih bolečin, skočila kviska, podla Tomaža, in v tem trenutku je čutil že njene kremplje na desni rami in vroča sapa mu je puhala v obraz iz odprtega tigrzova žrela. Dobro je spoznal svoj nevarni stan, a vendar ni izgubil poguma. Z desno roko je tiščal tako krepko tigru v sebi, da mu ta ni mogel nič sile storiti, z levo pa je segel po svoj žepni nož. Nameril je ravno v ostrje in z vso močjo porinil ostrino do ročaja v levi bok. Potok krvi mu je buhnil v obraz in po obleki. Tiger je planil šviško grozno tuječ, zagnal Tomaža daleč od sebe, da je v nezvesti obležal, potem pa skočil v stran par korakov in se zvrnil na tla.

Ko se Tomaž prebudi, stal je pri njem kapitan, kterega je probudilo tigrzovo rjovenje; ne daleč stran pa je ležala mrtva zver vsa v krvi in Tomaževa sulica bila je zalomljena v njenem trebuhu, nož pa je ležal na tleh.

Tudi Jurij se je približal, ki se je že v začetku strašnega boja zbudil in ubežal za bližnje drevo, ne maraje, kaj se bode zgodilo s človekom, ki je tvegal zanj svoje življenje. Svoje samokrese je sicer sprožil od daleč na zver — ne pomislivši, da bi tudi lahko Tomaža zadel; sreča, da se ni nobeden užgal, ker je bil smodničk zamočen. — Potuhnjeno je podal Tomaž roko ter se mu mirno zahvalil za njegovo velikodušnost, potem pa se zopet vrnil na prejšnje mesto ter legel, kot bi se ne bilo prav nič zgodilo.

Tomaževa rana niso bile nevarne, le na rami mu je tigor razraval meso. Vrnila sta se s kapitanom zopet k šotoru in požirek ruma je nekoliko pokrepčal še vedno slabotnega Tomaža.

"Tomaž!" dejal je potem kapitan, stisnivši mu roko, "tako blazega človeka še nisem poznal, kot si ti, da bi se nad svojim sovražnikom tako velikodušno maščeval. Srečen sem, da te imam za svojega prijatelja; ako zopet srečno prideva v domovino, in ti zopet svoje drage, potem bode moje največje veselje, da ostanem pri meni vse svoje žive dni. Dovolj imam premoženja, da bodem lahko osrečil tebe in tvoje otroke; kajti na svoji strani imeti takovega mučja, kateremu se lahko vse zaupa, je veliko vredno. Saja danšnanjšji je tako malo poštenih in odkritosrčnih ljudi."

"Vse preveč hvala, gospod!" odvrne Tomaž, "storil sem, kar je dolžnost vsakega človeka v enakih okoliščinah."

"To je res, ali pomisli, kako malo hvalčnosti ti je skazal za vse to. Jaz ne razumem tega človeka. Tudi največji hudodelalec moral bi se omečiti pri takem početju, tega pa ne gane nič."

"Vest, oni hudi črv, mu tega ne pustiti. On živo čuti svojo hudobijo, kaj mi ni, in ravno ti preživlji čuti ga neprenehoma mučijo, da se me ogiblje kaj s tem misli zamoriti svojo vest. Bog mu odpusti vse pregrehe, jaz sem mu odpustil iz srca."

"Ne — jaz pravim, da je le tako trdovraten, in pri takovem človeku ni upati poboljšanja."

"Mogoče. Ako človek predaleč zabrede v svojih hudobijah, zaspi mu

tudi vest, tako sem čital že večkrat v knjigah učnih mož."

To Jurijevo obnašanje se bode morda marsikomu nemogoče zdelo, a vendar je resnica, da hudobni ljudje nikdar ne spoznajo dobrot svojega bližnjega, da jih to le malokdaj spreobrne k poboljšanju in spoznavanju svoje krivice.

Tomaž je obvezal svojo rano, potem pa legel k pokoju, kterega je bil zelo potreben po takovem boju, kapitan pa je prevzel stražo do dne.

IX.

Drugo jutro sta šla kapitan in Tomaž zgodaj na breg, da bi našla še kaj pripravnih rečij, bodisi za živež, bodisi za obrambo. Edino, kar sta dobila, bil je majhen predaleček kokosovih orečev, ki so jima jako prav prišli za na pot.

Potem se napotita dalje po otoku — Solnce je priplavalo izza morja in njegovi ožvirajoči ali v teh krajih pekoči žarki, so segali skozi goste drevje. Po vejah so se zibali razni ptici in prepevali svoje zlad drobno žvrgoleče zlad zopet krovačajoče glase; po drevsih so se semtertja plazile opice in zapazivši bližajoča se človeka, so zbežale, ostudno kričaje dalje v gozd.

Poti se ve, da ni bilo nobene, morala sta si tu pa tam sama nadaljevati stezo po gričavi, včasih pa sta zabredla v tako visoko travo, da jima je segla čez glavo. V takem stanu sta morala biti jako pazna, kajti po takovih travah in bifejvu se najraje potikajo kresločni tigri in strupene kače, zatoraj njuna pot ni bila ravno vspesna.

Razan tega pa sta vendar živlala vso naravno krasoto, ki se more najti le v gorkih deželah. Nad njima jasno višnjevo nebo brez najmanjšega oblaka, krog in krog neizmerni senčnati gozd, kterega so le tu pa tam pretrgavali bojni travniki, polni najkrasnejših evetlic, ki so razprostrale svoja mogočna, raznobojna krila, da je bila cela ravan podobna krasno pretkana mu razgrinjalu, po katerem so se lesketale rosne kapljice, kot dragoceni biseri. Prijeten duh je puhel od vseh krajev nasproti. V takovih okoliščinah tudi nesrečni človek nekoliko pozabi svoj žalostni stan ter se raduje prirode, ki mu odkriva svoj prvotni, nepopačeni značaj. Tudi kapitan in Tomaž sta večkrat obstala in ogledovala to zemsko krasoto, ki se prosto razgrinja oddaljena od omikanega sveta.

(Dalje prihodnjič.)

Nad 30 let
so je obnašal
Dr. RICHTERJEV
SVETOVNI, PRENOVLJENI
"SIDRO"
Pain Expeller
kot najboljši lek zoper
**REUMATIZEM,
POKOSTNICO,
PODAGRO itd.**
in razne reumatične
neprilike.
SADRO: 25ct. in 50ct. v vseh lekarnah
ali pri
F. A. Richter & Co.
215 Pearl Street,
New York.

Skušnija učiti!
Podpisani naznanjam rojakom,
da izdelujem
ZDRAVILNO GRENKO VINO
po najboljšem navodilu, iz najboljših
roz in korenin, ki jih je dobili v
Evropi in Ameriki, ter iz finega,
naravnega vina.
Kdor boleha na želodcu ali
prebavnih organih, naj ga pi-
je redno.
Pošilja se v zabojih po 1 tucat
(12 steklenic) na vse kraje zapad-
nih držav Severne Amerike.
V obilna naročila se priporoča
JOSIP RUSS,
324 South Santa Fé Ave., Pueblo, Colo.

Pojdite k najbližnjem agentu po
vožnje listke via
The Great Wabash
železnice.

Vozovi za turiste ali izletnike vsak
torek, četrtek in soboto z izbornim
vlakom
"CONTINENTAL LIMITED".
Kateri ostavi Boston, Mass., ob 1. uri
popoldne in je v zvezi istega dne
popoldne v Rotterdam Junction s
"Continental Limited" iz New Yorka.

Vozovi s komotnimi otvarjajočimi
se stoli prosti.

STAVI SE V NIAGARA FALLS.
Krasni komfortni vlaki v Detroit,
Chicago, St. Louis, Kansas City in
Omaha. Direktna zveza s Texasom,
Mexico, Colorado, Los Angeles, San
Francisco, Portland, Tacoma in vsemi
točkami onstran srednjega polu-
dnevnik.

Informacije glede vožnjih cen,
oskrbljenja Pullmanovih in turisti-
skih vagonov d.biti je pri
H. B. McCLELLAN, G. E. A.,
387 Broadway, New York.

J. E. BARRY, agent za turiste,
176 Washington St., Boston, Mass.

Jacob Stonich,
89 E. Madison Street, Chicago, Ill.
Slika predstavlja srebrno uro za go-
spode. 18 Size Screw B navijak.
Cena uram:
Nikel ura \$ 6.00
Srebrna ura \$12.00
Screw navijak \$12.00
Srebrna ura \$13.00
z dvema pokrovima \$13.00
Ako želite uro s 15. kamni, potem
priložite \$2.00 navedenim cenam
Cena „Fahys Cases Gold-
field“ jamčene 20 let:
16 Size 7 kamnov \$15.00
16 " 15 " \$18.00
18 " 7 " \$14.00
18 " 15 " \$17.00
6 Size ura za daru
2 kamnov \$14.00
OPOMBA: Vse ure so najbolje
delo Elgin in Waltham ter jamčene
glede kakovosti.
Za obilne naročbe se priporočam
Jacob Stonich,
89 E. Madison Street, CHICAGO, ILL.

**NAROČUJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI
SLOVENSKI DNEVNIK. ZA VSE LETO VELJA \$3, ZA POL LETA \$1.50
ZA TRI MESECE 75 CENTOV. — "GLAS NARODA" DONAŠA VEDNO
PRVI VSE DNEVNE NOVOSTI, NOVOSTI IZ STARE DOMOVINE; DO-
BRE LISTKE IN SKRBI TUDI ZA KRATEK ČAS.**

NEBIROS ASTRO MEDICAL CURE
(NEBIROS ASTROLOGIČNO ZDRAVLJENJE)
Slavna egipčanska
vedeževalka Agubia-
rept L. Nebiros zdravi
po novejši astro-
logične medicinske
metodi vse bolezni in
celo take, ktere ne
morejo drugi zdrav-
niki ozdraviti.
Imenovana daje
vsem onim ki so v ne-
sreči nasvete in umi-
ruje obsedene.
Za zdravlila upo-
rablja le razna zelišča,
ktera dobiva iz Ev-
rope, Azije in Egipta
in jih sama pripravlja.
Obče znano je, da
se zamore s posre-
dovanjem čitanja iz zvezd ali astrologije jako imenitno
in edino uspešno zdraviti, radi tega naj se vsak obrne na slavno
vedeževalko Nebiros. Vsakdo zve pri njej njegovo preteklost
in prihodnost iz nebesnih znamenj. Osobito pa vsakemu možu
prorokuje kako ženo bode dobil ali pa dekletam, o njih ženi-
nih. — Ona daje najboljšje nasvete v vseh domačih razmerah
ter donaša na ta način srečo v hišo. — Ure: Vsak dan od 9.
ure dop. do 8. ure zvečer, ter ob nedeljah in praznikih.
NASLOV: 214 E. 25. ST., NEW YORK, MED 2. in 3. AVE
Na pismena vprašanja se točno odgovarja. TEL. 4524 MADISON SQ.

**NARAVNA
CALIFORNIJSKA VINA
NA PRODAJ.**
Dobro črno in belo vino od 35 do
45 centov galona.
Staro belo ali črno vino 50 centov
galona.
Recalling 55 centov galona.
Kdor kupi manj kakor 50 ga-
lon vina, mora dati \$2 za po-
sodo.
Drožnik od \$2.25 do
\$2.75 galona.
Slivovica po \$3 galona.
Pri večjem naročilu dam po-
pust.
Spoštovanjem
Stefan Jakše,
P. O. Box 77,
Crockett, Contra Costa Co., Cal.

ZASTONJ!
Da se naši občeznani
"Jersey električni pasovi"
tembolj udumatijo, oziroma uvedejo v
one kraje in pri onih strankah, kjer so
bili doslej še nepoznani, smo priprav-
ljeni na željo vsakomur enega zasto-
njni doposliti.
To je pomniljiva ponudba od naše re-
cline trdke. Za pas nam ni treba alcesar po-
siljati, ker to je darilo.
Kedar zgubljate vašo telesno moč, ali
ste utrujeni, obupljivi, slabotni, nervozni
ako se prenegajo starate, ako trpite vsled
otrpjenosti živcev, bolečine na hrbtu, če ne
morete prebavati, imate spriden želodec,
ter ste se že naveličali nositi denar zdrav-
nikom, ne da bi vam mogli isti pomagati,
tedaj boste po uporabi "Jersey" električ-
nega pasa" ozdravljeni.
Dobro vemo, da naš električni pas isti-
nito pomaga, ter smo prepričani, da ga
boste po poskusu ali uporabi tudi dru-
gim bolnikom priporočali, da zadobimo
s tem še večje priznanje, ko vas bode
ozdravel.
Občna priznanja.
Vaš električni pas je total vse učinil, kar ste
mi obljubili, in še več, pas me je iznova zopet po-
mladil. Fran Jenčič, 30 Bryon Ave., Chicago, Ill.
Jaz sem uporabljal vaš električni pas za neko
selo hudo in skoro neozdravljivo bolezen ter sem
sedaj zopet popolnoma zdrav.
Ivan Gulik, 643 E. 132nd St., N. Y. City.
Kar govorimo, tudi držimo! Izrečite to
ter nam doposlite vaše ime in naslov ter
pridenite zraven znamko za odgovor —
in pas vam bode došel čisto zastonj.
Pišite:
"Jersey Specialty Co.,
125 Cedar St., New York, N. Y."

Frank Sakser
109 Greenwich Street, New York, N. Y.
USTANOVILJENO LETA 1893. USTANOVILJENO LETA 1893.
DENARJE pošiljam najceneje in najhitreje v staro do-
movino. Milijone kron pošljem vsako leto Sloven-
cem in Hrvatom domu in ni čuti glasu o nepravilnosti! Kaka
redka pomoč se pa dogodi vsled slabo pisanih naslovov in pošt.
Sedaj pošljem 100 kron za \$20.45
in 10 centov poštarine, bodisi da kdo pošlje \$5 ali \$500.
PAROBRODNE LISTKE prodajam po izvirnih cenah in potnikom koli-
kor mogoče olajšam trud in skrb. Vsakdo naj
mi javi, po kateri železnici in kedaj pride v
New York in naš mož ga počeka na postaji, odredi se potrebno glede prtljage in dovede po-
nika v soliden in cen hotel. Ako kdo sam pride v New York na kako železniško postajo in
se ne ve kam obrniti, naj gre na postajo k telefonu in pokliče **3795 Cortlandt**, ali **con-**
nect three seven nine five Cortlandt in potem se z nami slovenski pogovori ter
pridemo ponj. Za telefon se plača 25 centov in prihrani dolarje. To je zelo važno!
Z veleštovanjem
FRANK SAKSER,
109 GREENWICH ST., NEW YORK, N. Y.
Vsakdo naj pazi na hišno številko 109 in se naj ne pusti pregovoriti, da je druga
številka vse eno. V tem obstoji zvižaja in mnogokrat prevara.
Telefoni 3795 Cortlandt Telefoni 3795 Cortlandt